

UCLL
HOGESCHOOL

Stagevademeccum 3 BaLO

Semester 1

EBA Lager Onderwijs
Academiejaar 2024-2025

UC Leuven
Limburg
MOVING MINDS

#MOVINGMINDS

Introductie

Met dit **stagevademecum 3 BaLO** heb je als mentor alles in handen over de praktijk van jouw stagiair. Met jou, als samen-opleider, willen we allereerst onze visie delen die voor ons de basis vormt van hoe we studenten opleiden en begeleiden in de praktijk. Daarom bevat dit vademecum naast praktische informatie over het stageverloop ook de nodige kaders en achtergronden bij de praktijk in deze opleidingsfase. De documenten die zijn opgenomen in dit stagevademecum zijn hieronder telkens vet gedrukt.

Als lerarenopleiding UCLL kiezen we ervoor om de leraar (in wording) holistisch in beeld te brengen. Veel meer dan een som van losse deeltjes, zien we de leraar lager onderwijs als een totaalbeeld. Die leraar is de sterke professional die onderzoekend is, die zich lerend en reflectief opstelt, die kinderen ziet en inspeelt op hun leerproces met de nodige knowhow omdat die sterk in de schoenen staat, die met beide voeten in de wereld staat en daarin ook model staat. Die voorstelling van de wereldleraar die we voor ogen hebben, vormt het fundament van de UCLL-leraar die we een Moving Mind durven noemen.

In het **beheersingsniveau** van elk opleidingsjaar concretiseren we onze verwachtingen: van de starter in 1 BaLO die onder begeleiding stappen zet, over de 2 BaLO-student die een doelgericht aanbod uitwerkt op maat van de eigen klas, tot de afstuderende derdejaars die tot integratie komt en vanuit een sterke visie is gegroeid tot meesterschap. De organisatie en toename van praktijk doorheen de opleiding wordt ook gevisualiseerd in de **praktijklijn**, die werd opgenomen in dit vademecum. Daarin zie je in een oogopslag hoe de praktijkervaring van de student toeneemt.

an belang voor jou als mentor van een derdejaarsstudent zijn in eerste instantie de verwachtingen over die student-leraar die met één voet in het werkveld staat als collega-leraar. Welk initiatief kan je verwachten van zo'n student, als leraar in de klas, als lid van een schoolteam? Hoe kwaliteitsvol en specifiek kan de ondersteuning van leerlingen al zijn? Welke input brengt het praktijkonderzoek? Je kan deze aspecten terugvinden in het **beheersingsniveau** voor praktijk 3 BaLO. Toch is het ook zinvol om het bredere plaatje te bekijken. Daarom kiezen we ervoor de beheersingsniveaus van alle opleidingsjaren toe te voegen aan dit vademecum. Dat helpt bij de begeleiding en evaluatie van de student die bij jou stage loopt.

Verder in dit stagevademecum 3 BaLO vind je de praktische ruimte met informatie over de **inhoud** van praktijk 3 BaLO, de **begeleiding en evaluatie** van praktijk, de concrete **afspraken** die gelden voor studenten en een handige **praktijkkalender** voor dit academiejaar.

BEHEERSINGSNIVEAU 1 BALO

Wat we minimaal verwachten van een student uit 1 BaLO in de praktijk: Eerste stappen in stiel leren

MAKE A DIFFERENCE LERAARS BEWEGEN VOOR KINDEREN

De student heeft een **positief geloof** in kinderen en maakt vanuit die houding **warm contact** met alle kinderen. De student gaat op een **kindvriendelijke, authentieke en enthousiasmerende** manier met hen om. Zo werkt de student aan een **positief en veilig** klasklimaat.

Om een **ervaringsgerichte leerkrachtstijl** te ontwikkelen, is de student oprecht geïnteresseerd in kinderen: hun **interesses, leernoden, vragen** worden **bevraagd**. Daarvoor spreekt de student met kinderen en met de mentor, observeert binnen en buiten de klasmuren. De student wil de **zelfsturing en autonomie** van kinderen stimuleren.

De student creëert een **krachtige leeromgeving** voor alle leerlingen gebaseerd op het didactisch model, met oog voor de leerstof en de leerlingen.

De student

werkt aan **passende doelen**, gebaseerd op eindtermen en leerplannen en op de beginsituatie van de stageklas, die **stapsgewijs** worden gerealiseerd.

zorgt voor een **klasoverzicht** en organisatie die leren mogelijk maken;

hanteert een **doelgerichte vraagstelling**, geeft heldere instructies en voorziet **visuele ondersteuning**;

zet stappen in **differentiatie**: tempodifferentiatie, bestaande systemen in de klas.

Waarbij voor elk doel geldt dat de student zich presenteert vanuit een **lerende en onderzoekende houding**:

actief didactisch en pedagogisch handelen in handen neemt in een professionele context contact zoekt met anderen
initiatief toont: in de klas, in de school
leerkansen ziet voor zichzelf, en voor kinderen,

en zo een steeds betere leraar wordt

OPEN YOUR MIND LERAARS BEWEGEN MET HUN HELE ZIJN

De student toont **zin en interesse** om zelf te leren en om aan kinderen iets te leren. De student toont **maturiteit**: gebruikt **houding, lichaam en stem** om er te staan als leerkracht.

De student handelt vanuit **verantwoordelijkheid**: is zich bewust van de **voorbeeldrol** voor kinderen en van de **maatschappelijke rol** als leraar.

De student voelt zich **verantwoordelijk** voor het **eigen leerproces** en zoekt daarom kansen in de klas en school om het **eigen professionele handelen** te verdiepen. Dat gebeurt in **overleg** met de mentor. De student ontwikkelt voortdurend de **kwaliteit van het eigen onderwijs**: probeert nieuwe dingen uit in de **uitgewerkte activiteiten** en stuurt **bewust** bij vanuit **nieuwe inzichten**.

Kritisch en eerlijk reflecteren over het **eigen handelen** in de klas- en schoolpraktijk gebeurt op **regelmatige basis**. Zo is de student zich **bewust** van het **eigen denken, voelen en willen** als leerkracht. De student zet stappen in het expliciteren van het **eigen interpretatiekader** en kan **verwoorden**, ook **schriftelijk**, hoe het **persoonlijke professionele handelen** hierdoor wordt **beïnvloed**.

BEHEERSINGSNIVEAU 1 BALO

Wat we minimaal verwachten van een student uit 1 BaLO in de praktijk: Eerste stappen in stiel leren

VALUE KNOWLEDGE LERAARS BEWEGEN MET KENNIS VAN ZAKEN

De student staat **inhoudelijk en didactisch goed voorbereid** voor de klas. Het **schriftelijk lesontwerp**, gebaseerd op het didactisch model en vakdidactische kaders, maakt deel uit van de voorbereiding.

De student

heeft **inhoudelijke expertise** in de verschillende **leergebieden** van de lagere school en weet die expertise te **vertalen naar kinderen**;

kent de verschillende componenten van het **didactisch model** en zet die in;

heeft **inzicht** in de **brede ontwikkeling** van het lagere schoolkind en in **actuele pedagogische principes** en weet die **doelgericht** in te zetten;

hanteert een **heldere, rijke en verzorgde taal** en staat op die manier **model**.

Waarbij voor elk doel geldt dat de student zich presenteert vanuit een **lerende en onderzoekende houding**:

actief didactisch en pedagogisch handelen in handen neemt in een professionele context contact zoekt met anderen
initiatief toont: in de klas, in de school
leerkansen ziet voor zichzelf, en voor kinderen,

en zo een steeds betere leraar wordt

ENJOY TEAMWORK LERAARS BEWEGEN SAMEN

De student toont **zin voor samenwerking** en onderhoudt een **goede communicatie**: met medestudenten, met mentoren en praktijkbegeleiders, met ouders. In de praktijk is de student samen met de mentor **verantwoordelijk** voor het klasgebeuren. Dat betekent ook dat **relevante taken** in de schoolorganisatie worden **opgenomen**.

De student staat **open** voor de **feedback** uit professionele gesprekken met de mentor en andere begeleiders in de praktijk. Daarvoor neemt de student **initiatief**: bespreekt met de mentor het **eigen functioneren** in de stagecontext en zorgt voor een **persoonlijke verwerking** daarvan.

Ook door de **uitwisseling** van inzichten en ervaringen met andere studenten wordt de **eigen professionaliteit** verdiept: het **eigen leren** en dat van anderen wordt zo **bevorderd**. In de **leergemeenschap** draagt de student **actief** bij aan het **groepsproces** door **betrokken aanwezigheid**.

BEHEERSINGSNIVEAU 2 BALO

Wat we minimaal verwachten van een student uit 2 BaLO in de praktijk: Stiel leren

MAKE A DIFFERENCE LERAARS BEWEGEN VOOR KINDEREN

De student heeft een positief geloof in kinderen en gaat op een kindvriendelijke, authentieke en enthousiasmerende manier met hen om. Vanuit die houding stuurt de student aan op verbondenheid in de klas.

De student hanteert een ervaringsgerichte leerkrachtstijl: handelt vanuit de interesses, leernoden, vragen en kwaliteiten van leerlingen om leren aan te sturen. Daarvoor vertrekt de student van een onderbouwde en procesgerichte beeldvorming van de klas.

De student creëert met deze beeldvorming een krachtige leeromgeving voor alle leerlingen op basis van het didactisch model:

De student

werkt doelgericht: selecteert en realiseert passende doelen, gebaseerd op eindtermen of leerplannen en op de specifieke noden van de stageklas. Er is uitgesproken aandacht voor diepgang, visualiseren en synthetiseren. Daarbij houdt de student bovendien rekening met leerlijnen om leerprocessen op te bouwen en bij te sturen;

ontwerpt en realiseert in overleg met de mentor een passende differentiatie om alle kinderen tot leren te brengen;

richt het aanbod op de autonomie en zelfsturing van kinderen;

zorgt voor een klasmanagement en organisatie die deze krachtige leeromgeving mogelijk maken.

Waarbij voor elk doel geldt dat de student zich presenteert vanuit een lerende en onderzoekende houding:

actief didactisch en pedagogisch handelen in handen neemt in een professionele context contact zoekt met anderen
initiatief toont: in de klas, in de school
leerkansen ziet voor zichzelf, en voor kinderen,

en zo een steeds betere leraar wordt

OPEN YOUR MIND LERAARS BEWEGEN MET HUN HELE ZIJN

De student toont interesse in de stiel en de wereld en wil vanuit die interesse aan kinderen leerinhouden, vaardigheden en attitudes meegeven. De totale persoonlijke ontwikkeling van kinderen is daarbij het richtsnoer. De student heeft uitgesproken aandacht voor maatschappelijk relevante thema's in het aanbod, gericht op een duurzame, diverse en rechtvaardige wereld.

De student neemt verantwoordelijkheid op voor het eigen leerproces en dat van kinderen; voelt zich verantwoordelijk voor het klas- en schoolgebeuren. De student staat met vertrouwen voor de klas. De student verbetert voortdurend de kwaliteit van het eigen onderwijs. Zo probeert de student bewust nieuwe dingen uit in de praktijk en stuurt bij vanuit nieuwe inzichten.

De student reflecteert regelmatig - mondeling en schriftelijk - en kritisch over het eigen handelen in de klas- en schoolpraktijk. Is zich bewust van het eigen denken, voelen en willen als leerkracht. De student expliciteert het eigen interpretatiekader en gebruikt dit om handelen in de praktijk bewust aan te sturen. De student zet stappen om de persoonlijke professionele identiteit en visie op onderwijs te onderzoeken.

BEHEERSINGSNIVEAU 2 BALO

Wat we minimaal verwachten van een student uit 2 BaLO in de praktijk: Stiel leren

VALUE KNOWLEDGE LERAARS BEWEGEN MET KENNIS VAN ZAKEN

De student staat met kennis van zaken voor de klas: inhoudelijk en didactisch. Het schriftelijk lesontwerp, gebaseerd op het didactisch model en de vakdidactische kaders, toont een doelgerichte en doordachte aanpak. Persoonlijke keuzes weet de student te verantwoorden.

De student

heeft een grondige inhoudelijke achtergrond in de verschillende leergebieden van de lagere school en in leerlijnen, en weet die expertise te vertalen naar kinderen;

heeft inzicht in de brede ontwikkeling van het lagere schoolkind en in actuele pedagogische principes en weet die doelgericht in te zetten.

kent en realiseert de verschillende componenten van het didactisch model;

maakt zelfstandig keuzes voor de aanpak, gebaseerd op het didactisch model en de vakdidactische kaders. Bestaande hulpmiddelen, zoals handleidingen of bordboeken, worden daarbij oordeelkundig en geïntegreerd ingezet;

hanteert een heldere, rijke en verzorgde taal en staat op die manier model.

Waarbij voor elk doel geldt dat de student zich presenteert vanuit een lerende en onderzoekende houding:

actief didactisch en pedagogisch handelen in handen neemt in een professionele context contact zoekt met anderen
initiatief toont: in de klas, in de school
leerkansen ziet voor zichzelf, en voor kinderen,

en zo een steeds betere leraar wordt

ENJOY TEAMWORK LERAARS BEWEGEN SAMEN

De student zet volop in op samenwerking en open communicatie met verschillende partners: neemt contact op met mentor, zorgleerkracht, ouders... om een krachtige leeromgeving uit te bouwen.

In de praktijk neemt de student verantwoordelijkheid voor het klasgebeuren. Dat betekent ook dat relevante taken in de schoolorganisatie worden opgenomen.

De student staat open voor de feedback uit professionele gesprekken met de mentor en andere begeleiders in de praktijk. Daarvoor neemt de student ook initiatief: bespreekt het eigen functioneren in de stagecontext en zorgt voor een persoonlijke verwerking daarvan. Vanuit de feedback en andere bronnen stuurt de student het eigen professioneel handelen bij.

Ook de uitwisseling van ervaringen en visie over leren en onderwijzen met andere studenten gebruikt de student om de eigen professionaliteit te verdiepen. Zo wordt de persoonlijke visie verrijkt. In de leergemeenschap draagt de student actief bij aan het groepsproces door betrokken aanwezigheid.

BEHEERSINGSNIVEAU 3 BALO

Wat we minimaal verwachten van een student uit 3 BaLO in de praktijk
Afstudeerjaar: Verdiepen en integreren

LERAARS BEWEGEN VOOR KINDEREN EN JONGEREN

De student heeft een positief geloof in kinderen en gaat op een kindvriendelijke, authentieke en enthousiasmerende manier met hen om.

De student hanteert een ervaringsgerichte leerkrachtstijl: *handelt vanuit de interesses, leernoden, vragen en kwaliteiten van leerlingen om leren aan te sturen. Daarvoor zet de student een brede beeldvorming in: van de klasgroep en ieder kind. In de eigen praktijk maakt de student brede en specifieke zorg waar, in overleg met de betrokken partners.*

De student realiseert zo een krachtige leeromgeving die stimulerend en veilig is voor elke leerling in de klasgroep.

De student

werkt daarvoor steeds doelgericht: selecteert en realiseert passende doelen, gebaseerd op eindtermen of leerplannen en op de specifieke noden van de stageklas en individuele leerlingen;

weet naar *synthese* te werken en realiseert diepgang, rekening houdend met inhoudelijke samenhang in lesgehelen; werkt daarbij les- en vakoverschrijdend;

kan op een procesgerichte manier leerprocessen opbouwen en bijsturen, met zorg voor ieder individu;

werkt actief aan de autonomie, zelfsturing en persoonlijkheidsvorming van elk kind;

werkt bewust aan leren van elkaar.

Waarbij voor elk doel geldt dat de student zich presenteert vanuit een lerende en onderzoekende houding:

actief didactisch en pedagogisch handelen in handen neemt in een professionele context contact zoekt met anderen initiatief toont: in de klas, in de school leerkansen ziet voor zichzelf, en voor kinderen,

en zo een steeds betere leraar wordt

LERAARS BEWEGEN MET HUN HELE ZIJN

De student neemt vrijheid op voor het eigen leraarschap en geeft dat verder vorm. In de klas toont de student zich als leerkracht: met *présence*, en zich bewust van zijn voorbeeldrol. Vanuit wat er beweegt in de wereld en wat dit betekent voor onderwijs engageert de student zich. Met het eigen engagement werkt de student aan een duurzame, diverse en rechtvaardige samenleving. In de eigen praktijk maakt de student dit engagement zichtbaar.

De student *verantwoordt* vanuit een persoonlijke onderwijsvisie het professionele handelen. Daarin is de student genuanceerd en onderzoekend, gaat daarover in dialoog met anderen.

Met kinderen en volwassenen in en rond de school, gaat de student op een congruente en authentieke manier in interactie. Er is overstemming tussen het beeld dat de student van zichzelf presenteert en het persoonlijke handelen.

De student reflecteert regelmatig met de focus op congruentie over het eigen handelen in de klas- en schoolpraktijk. Daarbij is de student zich bewust van het denken, voelen en willen als leerkracht. De student expliciteert het eigen interpretatiekader en gebruikt dit om eigen handelen in de praktijk bewust aan te sturen. De student onderzoekt de eigen professionele identiteit en visie op onderwijs, ook door andere professionele bronnen te gebruiken: vakliteratuur, nascholing, ervaring buiten de grenzen... Door onderzoek in de praktijk verdiept de student het eigen handelen verder.

BEHEERSINGSNIVEAU 3 BALO

Wat we minimaal verwachten van een student uit 3 BaLO in de praktijk
Afstudeerjaar: Verdiepen en integreren

LERAARS BEWEGEN MET KENNIS VAN ZAKEN

De student staat met kennis van zaken voor de klas en in de school: heeft de nodige inhoudelijke, didactische en pedagogische kaders geïntegreerd. De student richt zich in alle acties op emanciperend onderwijs.

De student weet de eigen kennis in te zetten bij wat zich aandient in de klas, in de school en maatschappij. De student maakt weloverwogen keuzes voor de eigen aanpak, en verantwoordt die vanuit het leren van de groep en van individuele leerlingen. Dat uit zich onder andere in een *kritische omgang* met de eigen kennis, informatiebronnen en media en met bestaande leermiddelen.

De eigen kennisbasis, leerkrachtvaardigheden en visie op onderwijs houdt de student *up-to-date* door een onderzoekende basishouding. De student maakt actief de transfer vanuit de opleiding naar de eigen praktijk, op klas- en schoolniveau.

Waarbij voor elk doel geldt dat de student zich presenteert vanuit een lerende en onderzoekende houding:

actief didactisch en pedagogisch handelen in handen neemt in een professionele context contact zoekt met anderen initiatief toont: in de klas, in de school leerkansen ziet voor zichzelf, en voor kinderen,

en zo een steeds betere leraar wordt

LERAARS BEWEGEN SAMEN

De student functioneert volwaardig op klas- en schoolniveau en is gericht op *'samen school maken'*. Door een constructieve en waarderende samenwerking met alle betrokken partners draagt de student zelf bij aan de ontwikkeling van kwaliteitsvol onderwijs. Die constructieve houding legt de student ook aan de dag in de eigen leergemeenschap.

In de praktijk toont de student zich als een betrokken lid van de onderwijsgemeenschap: zich bewust van de plaats van onderwijs in de samenleving, in connectie met de buurt en samenleving.

De student vraagt en geeft feedback in professionele dialoog met anderen: de mentor en andere begeleiders in de praktijk, medestudenten. Vanuit de feedback stuurt de student het eigen professionele handelen bij. Ook andere bronnen, zoals vakliteratuur in praktijkonderzoek, ziet de student als kansen om de professionele dialoog te verdiepen.

1 BaLO

In één school
door de opleiding toegewezen

Semester 1 2de, 3de of 4de leerjaar

1 kennismakingsdag
1 participatieweek

Semester 2 2de, 3de of 4de leerjaar

9 onderzoeksdagen
1 effectieve stageweek

2 BaLO

In één school
door de student gekozen

Semester 1 2de, 3de of 4de leerjaar

3 onderzoeksdagen
1 participatieweek
1 effectieve stageweek

Semester 2 5de of 6de leerjaar

5 onderzoeksdagen
1 participatieweek
2 effectieve stageweek

3 BaLO

In één school
door de student gekozen

Semester 1 1ste leerjaar

3 onderzoeksdagen
1 participatieweek
2 effectieve stageweeken

Semester 2 5de of 6de leerjaar

3 onderzoeksdagen
6 weken uitgroei stage

Praktijklijn

In de opleiding leraar lager onderwijs neemt het aandeel van praktijk geleidelijk aan toe. Van een beperkt aantal onderzoeksdagen en een stageweek in 1 BaLO groeit de praktijkervaring van de student aan tot een 10-tal stageweeken in de loop van 3 BaLO. Voor studenten uit het eerste opleidingsjaar voorziet de opleiding een gepaste stageplek.

Al van bij de start maakt een student in de eerste opleidingsfase kennis met de verschillende aspecten van het lerarenberoep en leert onder begeleiding lessen ontwerpen en geven in de lagere school. In het tweede semester wordt het eigen aandeel van de student groter en neemt ook de zelfsturing toe. In die periode zal hij ook de stageweek opnemen.

In 2 BaLO zal de student stage lopen in een zelf gekozen school, in het tweede leerjaar/tweede graad en in de derde graad. Zo oefent de student zich in deze verschillende contexten steeds beter in het leraar zijn. In de aanloop naar de stageweeken zijn telkens een participatieweek en enkele onderzoeksdagen ingepland. Een uitgelezen kans om de eigen klas echt goed te leren kennen.

Een student in de laatste opleidingsfase brengt veel tijd door in de praktijk. Door verschillende contexten in het programma van deze student, slaagt de bijna-afgestudeerde er steeds beter in om op een geïntegreerde manier les te geven, rekening houdend met de individuele noden van kinderen. In deze fase doet de student ervaring op in het eerste leerjaar in het eerste semester, in het tweede semester is dat de 3de graad. Daarnaast heeft de student de kans om ook in andere omgevingen stage te lopen: een kennismakingsweek in het buitengewoon onderwijs en een brede contextstage, dit laatste via een apart keuzevak.

Praktijk 3 BaLO

Het doel van praktijk in het laatste opleidingsjaar is komen tot verdieping en integratie in het ontwikkelen van een krachtige leeromgeving gericht op zorg voor elk kind. We verwachten dat de student meesterschap toont, d.w.z. vanuit visie bewuste keuzes maakt.

Gedurende het academiejaar is de student binnen het opleidingsonderdeel Praktijk 3 BaLO enerzijds aan de slag in zijn stageschool en anderzijds werken we binnen de opleiding aan praktijk.

Praktijk in de stageschool

De praktijk bestaat in beide semesters uit een observatie- en participatiestage en een effectieve stage.

De **observatie- en participatiestage** richten we in om de student voor te bereiden op het doelgericht kunnen handelen tijdens de effectieve stage.

Voor deze observatie- en participatiestage voorziet de opleiding gerichte opdrachten die de student in zijn rol als leraar in de klas en als lid van het schoolteam zullen versterken. Daarnaast geeft de student zijn eerste lessen in deze stageklas. Waar zinvol kan aan co-teaching gedaan worden met de mentor.

Tijdens de **effectieve stage** draagt de student de verantwoordelijkheid en neemt hij de klas volledig over. Dit wil zeggen dat hij alle lessen geeft (m.u.v. lessen beweging), daarbij het leren van de leerlingen aanstuurt en opvolgt en alle administratieve en andere opdrachten van de mentor overneemt. Naast de klasstage worden ook initiatieven tot schoolbreed werken verwacht. De student heeft hierbij oog voor communicatie met alle leden van het schoolteam, ouders en externen.

In overleg met de mentor onderzoekt de student, gedurende het hele schooljaar, waar de meest optimale leeransen liggen. Belangrijk bij leeransen is dat de student vertrekt van zijn eigen beginsituatie en tegelijkertijd verantwoordelijkheid opneemt voor de context waarin hij functioneert en voor het leerproces van de kinderen. Tijdens de volledige stage krijgt de student de kans om zijn eigen handelen verder te ontwikkelen en handelt hij vanuit eigen identiteit en overtuiging.

Gedurende de gehele praktijkperiode verwachten we van studenten een gerichtheid op leren en een engagement naar de opleiding en de stageschool.

De concrete data, afspraken en invulling van de praktijkdagen vind je verder in dit stagevadecum.

Praktijk in de opleiding

Gedurende het gehele jaar wordt een inhoudelijk aanbod gedaan in de verschillende opleidingsonderdelen en is er praktijkbegeleiding voorzien. De opleiding verwacht dat de student vanuit dit aanbod en met de aangereikte kaders zelfsturend aan de slag gaat en het eigen handelen in de praktijk aanstuurt en verdiept.

In het opleidingsonderdeel praktijk 3 BaLO bestaat de begeleiding enerzijds uit concrete praktijkbegeleiding, anderzijds wordt de student ondersteund in zijn reflectief en onderzoekend leren.

Tijdens **praktijk leergemeenschap** wordt de student didactisch ondersteund vanuit verschillende leerdomeinen en krijgt hij feedback vanuit verschillende perspectieven. De klemtoon ligt op het kunnen vertalen naar de praktijk van de inhoud die in de opleidingsonderdelen aan bod komen om zo krachtige leeromgevingen te creëren. Dit gebeurt o.a. door het aanbieden van inspiratiemomenten zoals sprekers uit het werkveld, ruimte maken voor werkzorgen, het delen van good practices en het geven van micro-teachings. Dit alles gebeurt steeds vanuit de focus op beheersingsniveau 3 BaLO. Afhankelijk van het thema worden deze sessies georganiseerd in homogene of heterogene groepen

Daarnaast is er aandacht voor het stimuleren van het **reflectief en onderzoekend leren**. In deze sessies begeleiden we de student in het ontwikkelen van een professionele, onderzoekende houding met als doel: leraren die vanuit een kritische houding steeds in ontwikkeling blijven. Deze sessies worden georganiseerd in heterogene groepen waarbij studenten van het eerste, tweede en derde opleidingsjaar elkaar ondersteunen bij het aansturen van het eigen leren.

Het gehele praktijkaanbod is gericht op het ontwikkelen van een (eigen) visie op onderwijs.

In de loop van de stagedagen in semester 1 en 2 zet de opleiding in op het individueel coachen van studenten in de praktijk. In de stageschool observeert de coach de student in de klas en gaat hierover met hem in gesprek (en eventueel met de mentor). Studenten worden gestimuleerd in hun onderzoeksgerichtheid en in het zelf initiatief nemen in functie van de eigen ontwikkeling naar beheersingsniveau 3 BaLO. Zowel in semester 1 als 2 krijgt iedere student een coachingsbezoek.

Concrete invulling praktijk 3 BaLO – semester 1

Derdejaarsstudenten lager onderwijs lopen gedurende het hele jaar stage in dezelfde school. In het eerste semester zal deze stage doorgaan in het 1ste leerjaar.

Wat verwachten we gedurende de verschillende praktijkdagen

Maandag 2 september 2024

Kennismakingsdag: de student is op deze dag voor de eerste keer aanwezig in de stageschool. Er wordt van hem gevraagd om **actief** te **participeren** aan het lesgebeuren. Deze dag biedt de student de kans het verloop van een eerste schooldag te beleven.

Donderdag 10 en vrijdag 11 oktober 2024

De student wordt gevraagd om te **observeren** en **actief** te **participeren** aan het lesgebeuren. Hij dient nog geen verplicht voorbereide les te geven. Vanuit het OPO Pedagogische wetenschappen zal de student een observatie-opdracht krijgen.

Tijdens één van beide dagen komt de studentencoach naar de stageschool voor een driehoeksgesprek vooraf. Het doel van een **driehoeksgesprek voor de stage** is om de student, studentencoach en mentor op één lijn te brengen door belangrijke informatie over het praktijkverloop te delen en wederzijdse verwachtingen uit te spreken. Dit gesprek helpt bij het verduidelijken van de praktische en inhoudelijke aspecten van de stage, het vaststellen van leerdoelen en aanscherpen van de lerende houding van de student en biedt eveneens de mogelijkheid om vragen te stellen en afspraken te maken. Door deze afstemming kan de student goed voorbereid aan de stage beginnen en wordt de basis gelegd voor een succesvolle samenwerking tijdens de praktijkperiode.

Om deze gesprekken mogelijk te maken zullen de studenten elkaar onderling vervangen in de stageklas.

Maandag 21 t.e.m. vrijdag 25 oktober 2024: participatiestage

Deze week is de student iedere dag aanwezig om te observeren en participeren. Daarnaast krijgt hij de opdracht voor de domeinen aanvankelijk lezen, rekenen en schrijven 2 lessen met een nieuwe instructie voor te bereiden en te geven. Voor het domein levensbeschouwing, wereldoriëntatie en muzische vorming vragen we 1 les met een nieuwe instructie voor te bereiden en te geven.

Dinsdag 12 november 2024

De student geeft tijdens deze onderzoeksdag een drie- of viertal lessen (liefst met een nieuwe instructie). De leerdomeinen en lesonderwerpen worden gekozen in samenspraak met de mentor. Waar zinvol kan aan co-teaching gedaan worden met de mentor.

Maandag 25 november t.e.m. vrijdag 6 december 2024: effectieve lesstage

Tijdens deze stageweken worden alle lessen gegeven door de student (m.u.v. lessen beweging). De student is verantwoordelijk voor het aansturen en opvolgen van het leren van de kinderen (dit betekent dus ook dat hij verantwoordelijk is voor het verbeterwerk gedurende deze stageweek). Daarbij voert hij gerichte acties uit in functie van zorgbreed werken.

Tijdens iedere praktijkdag verzorgt de student de communicatie met de mentor, directie, leerkrachten, zorgleerkracht, bijzondere leermeesters... en grijpt hij kansen om schoolbreed te werken.

Feedbackgesprek (na semester 1)

Na het eerste semester vindt er in de opleiding een feedbackgesprek plaats tussen de studentencoach en de student. In dit feedbackgesprek wordt de stand van zaken met betrekking tot het beheersingsniveau gekaderd. Voor dit gesprek baseert de studentencoach zich onder meer op de schriftelijke neerslag van de verschillende mentoren uit de praktijkschool, de eigen bevindingen en gegevens over het functioneren van de student in de opleiding en op de stageplaats en de zelfevaluatie van de student.

Op basis van deze feedback gaat de student bij de start van het tweede semester, in overleg met zijn mentor, op zoek naar geschikte leerkansen om zijn persoonlijke ontwikkeling te stimuleren.

Evaluatie

Na de stageperiode in de derde graad volgt een online driehoeksgesprek tussen de student, de mentor(en) en de studentencoach. De studentencoach maakt ter voorbereiding van dit gesprek een beeldvorming van de student m.b.t. de visie op leraarschap, beheersingsniveau 3 BaLO. Deze beeldvorming is gebaseerd op het evaluatiedocument van de mentor, het evaluatiedocument van de bezoekende docent en de zelfevaluatie van de student.

Tijdens dit driehoeksgesprek tracht de studentencoach, in gesprek met de mentor en student, een genuanceerd en helder beeld te krijgen van het functioneren van de student. Het resultaat van dit gesprek wordt door de studentencoach neergeschreven in een **synthesedocument**.

In dit uiteindelijke synthesedocument wordt ook het beeld meegenomen dat de studentencoach doorheen het jaar (op basis van coachings, het tussentijds feedbackgesprek en het functioneren van de student in praktijk leergemeenschap) van deze student heeft gevormd.

Het OPO Praktijk 3 BaLO is een onderdeel van de bachelorproef. Hiertoe behoren eveneens de OPO's praktijkonderzoek en pedagogische wetenschappen op kind-, klas- en schoolniveau. Tijdens het **bachelorproefgesprek** dat plaatsvindt op het einde van het academiejaar zal de student weergeven hoe zijn praktijk een invloed heeft gehad op zijn leerkracht-zijn en zijn toekomstvisie. Deze informatie wordt eveneens geïntegreerd in het syntheserapport van de student.

Het synthesedocument wordt besproken in de **praktijkevaluatie** waar alle betrokken lectoren samen zitten. Er wordt een uitspraak gedaan over de mate waarin de student de vereiste competenties opleidingsfase 3 BaLO heeft aangetoond.

Als de student een credit behaalt voor het opleidingsonderdeel Praktijk 3 BaLO en de andere jaaropleidingsonderdelen van het 3de opleidingsjaar beschouwen we hem als bachelorproef. De student toont dat hij startbekwaam is om het lerarenberoep aan te vatten. Dit betekent dat hij de competenties uit het MMA-profiel en de visie goed leraarschap op een geïntegreerde, flexibele manier kan inzetten en verantwoorden.

Algemene praktijkafspraken

Gedurende de volledige praktijkperiode verwachten we dat de **student**:

1. tijdens **de participatiestage en onderzoeksdagen** een goed evenwicht zoekt tussen observeren en lesgeven in functie van zijn eigen leerproces. We verwachten dat de student zelf op zoek gaat naar optimale leeransen en de meest gepaste invulling van zijn praktijktijd.
2. tijdens de **effectieve stageweek** de verantwoordelijkheid voor het volledige aanbod overneemt, ook die van de bijzondere leermeesters (met uitzondering van de lessen beweging, hier wordt enkel actieve participatie verwacht). Dit steeds in overleg met mentor en studentencoach. Vormen van co-teaching zijn hierbij een mogelijkheid.
3. **een beeld vormt** van de klas, de individuele leerlingen en de schoolwerking door gerichte observatie en dialoog met de mentor en het hele team en discreet omgaat met de leerlingengegevens.
4. op basis van de beeldvorming en in overleg met de mentor **zelf de invulling** van de **stages** bepaalt, aansluitend bij de noden, behoeften en interesses van zichzelf, de leerlingen, de klas en de school.
5. werkt volgens een **leerlinggerichte aanpak** in plaats van een leerstofgerichte. Dit betekent flexibel leren omgaan met materialen en voorbereidingen i.f.v. zijn leerlingen en klasgroep.
6. **brede basiszorg** nastreeft voor alle leerlingen door een gedifferentieerde aanpak op zowel kind- als klasniveau, hierbij rekening houdend met de schoolvisie.
7. **maatschappelijk engagement** toont in zijn lessen en waar mogelijk participeert aan projecten of acties op klas- of schoolniveau.
8. **nieuwe dingen** uitprobeert en zichzelf continu uitdaagt.
9. op een **systematische wijze** zijn eigen praktijk onderzoekt, hierover reflecteert en bijstuurt waar nodig.
10. **deelneemt** aan overlegmomenten en pedagogische studiedagen en hier een **actieve bijdrage** levert.
11. op zoek gaat naar zijn **identiteit** als leerkracht. Hierbij is visievorming essentieel.
12. steeds **duidelijk en tijdig communiceert** met de mentor en het team over zijn leerproces en afspraken betreffende voorbereidingen.
13. het **reglement** van de stageschool naleeft.
14. **tijdig en altijd de volledige dag aanwezig** is en de verantwoordelijkheid opneemt om zich zinvol voor te bereiden. Lesvoorbereidingen mogen verkort als ze voldoende houvast bieden voor de student en hieromtrent duidelijke afspraken gemaakt worden met de mentor.

15. **ruim op voorhand** de lesvoorbereiding bezorgt aan de mentor en, indien nodig, de lesvoorbereiding aanpast en opnieuw doorstuurt. De lessen die door de student zelf gegeven worden, moeten minstens één week vooraf bezorgd worden aan de mentor (tenzij anders onderling afgesproken). De lessen van de eerste effectieve stageweek zijn ten laatste maandag 18 november bij de mentor. Iedere afwijking wordt besproken met de mentor en studentencoach. Laattijdig indienen van de lessen kan tot gevolg hebben dat de student niet mag starten aan de stage.
16. bij de start van de stageweek zijn **volledige stagemap digitaal ter beschikking** stelt aan de mentor en bezoekende docent.
17. zelf **actief** en **gericht feedback** vraagt. De mentor de kans biedt via het praktijkgroeischrift aantekeningen te maken en zelf op regelmatige basis (mondeling en schriftelijk) reflecteert.
18. een **leerverslag** schrijft na de participatiestage. Dit verslag deelt hij met zijn studentencoach als voorbereiding van het coachingsgesprek voor de effectieve stage. Dit leerverslag wordt aangevuld na het coachingsgesprek.
19. na de stageweken een **zelfevaluatie** schrijft.
20. na de stage het **evaluatiedocument** laat invullen en hierover in gesprek gaat met de mentor.
21. bij **afwezigheid**, de directie, de mentor en de studentencoach op de hoogte brengt. Elke gemiste stagedag moet ingehaald worden in samenspraak met mentor en studentencoach. Afwezigheid in de sessies praktijk leergemeenschap en de sessies reflectief en onderzoekend leren heeft consequenties voor de participatiestage, de onderzoeksdagen en de stageweek.

We verwachten van de klasmentor dat hij:

1. **ruimte geeft** aan de student om te observeren, te participeren en nieuwe dingen uit te proberen.
2. **voor onderzoeksdagen en de participatiestage tijdig** de lesonderwerpen aanlevert zodat de student in staat is om min. 1 week op voorhand de lesontwerpen aan de mentor te bezorgen.
3. **voor de effectieve stageperiode** de lesonderwerpen, indien haalbaar, voor de herfstvakantie aanlevert
4. **in gesprek gaat** met de student zodat deze zich voldoende geïnformeerd kan voorbereiden op de te geven lessen en/of activiteiten.
5. gerichte **feedback** geeft op het functioneren van de student, in gesprek en/of door aantekeningen te maken in het praktijkgroeischrift.
6. na de stageweek het **evaluatiedocument** invult, dit met de student overloopt en aan de student meegeeft.

Omdat we bewust willen omgaan met de kosten voor studenten, vragen we aan de stageschool om de materiaalkosten die de student maakt voor de leerlingen tijdens zijn stagedagen te dekken. Onder materiaalkosten verstaan we onder andere het maken van kopieën en eventueel de aanschaf van bepaalde didactische materialen (vb. verf, gekleurd papier...). Als opleiding moedigen we studenten aan om zoveel mogelijk te werken met kosteloos materiaal en verstandige keuzes te maken met het oog op duurzaamheid. Zo vragen we hen waar mogelijk gebruik te maken van digitale middelen.

Vanuit dezelfde overwegingen zal de stagemap enkel digitaal aangeleverd worden door de student, voor zowel de mentor als voor de bezoekende docent. Zo hoeft de stagemap ook niet meer afgedrukt op papier, maar mag deze digitaal ter beschikking worden gesteld.

Alle informatie en documenten zijn te raadplegen op de praktijkwebsite [Praktijk Lager onderwijs Diepenbeek | UCLL](#)

Praktijkkalender 3 BaLO - 2024-2025

september 2024						
MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

oktober 2024						
MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

november 2024						
MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

december 2024						
MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

januari 2025						
MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

februari 2025						
MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

maart 2025						
MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

april 2025						
MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

mei 2025						
MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

juni 2025						
MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Legende

praktijk op de stageplek - effectieve stage

praktijk op de stageplek - participatie

praktijk leergemeenschap

mentorendagen

examen

studentencontact en feedback

extra activiteiten studenten

Contact

Opleidingsverantwoordelijke:

Kathleen Vanderstraeten - kathleen.vanderstraeten@ucll.be - T 0478 970 968

Praktijkcoördinator:

Wendy Boes - wendy.boes@ucll.be - T 0476 51 22 61

Praktijkcel (administratie):

Petra L'Hoëst – petra.lhoest@ucll.be T 011 180 511